

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi luottoverolain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että niin sanottujen yritysjärjestelyjen yhteydessä luoton tai luottosopimuksen siirtymisestä ei eräissä tapauksissa olisi suoritettava luottoveroa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan heti kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Lakia

sovellettaisiin sellaisiin yritysjärjestelyjen yhteydessä tapahtuviin luottojen tai luottosopimusten siirtymisiin, jotka ovat tapahtuneet 1 päivänä helmikuuta 1990 tai sen jälkeen.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Tuloverolainsäädännössä on yritysjärjestelyjä, kuten sulautumista, jakautumista ja toimintamuodon muutoksia koskevia säännöksiä. Johtavana periaatteena näiden yritysjärjestelyjen yhteydessä on jatkuvuusperiaate. Sulautuvan yhteisön tai yhtymän varaukset eivät purkaudu eivätkä poistot palaudu. Vastanottavalle yhteisölle tai yhtymälle syntynyt voitto ei pääsäännön mukaan ole veronalaista tuloa eikä tappio vähennyskelpoista menoa. Myös fuusiotulos on yleensä verotukseen vaikuttamaton erä.

Yhteisöjen jakautumista koskevan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 52 a §:n nojalla on mahdollista siirtää veroseuraamuksitta siirtyvään toimintaan liittyvää omaisuutta toimintaa jatkamaan perustetulle yhteisölle.

Tulo- ja varallisuusverolain (1240/88) 38 §:n 1 momentin mukaan toimintamuodon muutos voidaan toteuttaa veroseuraamuksitta yleensä niissä tapauksissa, joissa yrityksen identiteetti säilyy ja kirjanpidossa noudatetaan jatkuvuusperiaatetta, jolloin yrityksen varat ja velat

siirtyvät kirjanpitoarvoista. Yrityksen identiteetin on katsottu säilyvän silloin, kun yritystä on voitu muodonmuutoksen jälkeenkin pitää olennaisilta osin samana kuin ennen muodonmuutosta.

Leimaverolain 97 b §:ään (463/89) on otettu yhteisöjen jakautumista koskeva säännös, jonka mukaan leimaveron voidaan palauttaa eräissä tapauksissa silloin, kun siirtyvään toimintaan kuuluva omaisuus on luovutettu toimintaa jatkamaan perustetulle yhteisölle. Oikeus leimaveron takaisinsaantiin koskee vain sellaista luovutusta, jolla kiinteistö, vuokraoikeus rakennuksineen tai arvopaperit on luovutettu apportiomaisuutena toimintaa jatkamaan perustetulle yhteisölle.

Luottoverolain (48/90) mukaan luottoveroa on suoritettava ulkomailta otetusta luotosta. Verotuksen kohteena on tällöin luottosuhte. Luottosuhteen ehtojen muuttuminen saattaa johtaa siihen, että luottoa pidetään uutena luottona ja siitä on suoritettava luottoveroa. Luottosuhteen ehdot muuttuvat muun muassa silloin, kun velallinen vaihtuu. Luottoverolakiin ei sisälly yritysjärjestelyjä koskevia säännöksiä.

Kokonaisverouudistuksen yritysjärjestelysäännösten uudistamisessa keskeisenä tavoitteena on ollut suurempi neutraalisuus verotuksessa. Pyrkimyksenä on ollut poistaa verotuksellisia esteitä yritysjärjestelyiltä. Luottoverolakiin lisättäväksi ehdotettu säännös on tämän pyrkimyksen mukainen. Sen mukaan yhteisöjen ja yhtymien sulautumisen, elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 52 a §:ssä tarkoitettua yhteisön jakautumisen ja tulo- ja varallisuusverolain 38 §:ssä tarkoitettujen toimintamuodon muutosten johdosta tapahtuvan luoton tai luottosopimuksen siirtymisestä ei synnyisi velvollisuutta suorittaa luottoveroa. Toisaalta yritysjärjestelyistä ei syntyisi veroetuja, kun muutos ei vaikuttaisi luottolimiittisopimuksia koskevien määräaikojen laskentaan.

2. Esityksen taloudelliset ja organisatoriset vaikutukset

Esityksellä ei ole julkistaloudellisia eikä organisatorisia vaikutuksia.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan heti sen tultua hyväksytyksi ja vahvistetuksi. Sitä sovellettaisiin sellaisiin luottojen tai luottosopimusten siirtymisiin, jotka ovat tapahtuneet tai tapahtuvat luottoverolain voimaantulopäivänä eli 1 päivänä helmikuuta 1990 tai sen jälkeen. Ehdotettua säännöstä sovellettaisiin siten takautuvasti myös sellaisiin luottojen tai luottosopimusten siirtymisiin, jotka ovat tapahtuneet ennen tämän lain voimaantuloa. Tällöin asianomainen voisi hakea sekä oma-aloitteisesti maksettua että viranomaisen maksuunpanemaa luottoveroa takaisin lääninverovirastolta.

4. Säättämisjärjestys

Laki olisi käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:n mukaisessa säättämisjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

L a k i

luottoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 19 päivänä tammikuuta 1990 annettuun luottoverolakiin (48/90) uusi 6 a § seuraavasti:

6 a §

Yritysjärjestelyt

Luottoveroa ei ole suoritettava aikaisemmin harjoitettuun toimintaan liittyvän luoton tai 7 §:n 2 momentissa tarkoitetun sopimuksen siirtymisestä:

- 1) vastaanottavalle yhteisölle tai yhtymälle yhteisöjen tai yhtymien sulautuessa;
- 2) toimintaa jatkamaan perustetulle yhteisölle elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 52 a §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa;
- 3) toimintaa jatkavalle verovelvolliselle tulo- ja varallisuusverolain 38 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa toimintamuodon muutoksissa.

Luottosopimuksen siirtymisellä 1 momentissa tarkoitettulla tavalla ei ole vaikutusta 7 §:n 2 momentissa eikä 32 §:n 2 momentissa tarkoitettujen määräaikojen laskemiseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 1991.

Lakia sovelletaan niihin luottojen tai luottosopimusten siirtymisiin, jotka ovat tapahtuneet tai tapahtuvat 1 päivänä helmikuuta 1990 taikka sen jälkeen. Sanottuna päivänä tai sen jälkeen ennen tämän lain voimaantuloa maksettu luottovero palautetaan lääninverovirastolle tehdystä hakemuksesta asianomaiselle.

Helsingissä 17 päivänä tammikuuta 1991

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri Ulla Puolanne

